

NIEMI

© Tomi Aho, 2019

Istun sängyllä.
Hän joka asuu yläkerrassa
lentää ikkunan ohi
villasukka jalassaan.

Ulkoa kantautuu tömähdys,
se puhuu Kaikkien Merkkien Kielellä:
opettele lentämisen taito.

Siamilaispöllö taivaalla nyökkää toisella päällään,
kuin lennonopettaja, jolle riittää puolet.
Puuska ulvoo ja pöllö katoaa,
taivaan vatsa alkaa pullottaa.

Oppiminen on matka,
joten alan pakata menneisyyttä vyölaukkuun.
Jotta en joudu lähtemään yksin,
päätän haluta lähteä.

Hyvästelen ikkunaruutujen sinen,
toukokuun tuoksun
ja koko Niemen.

Nousen sängylle seisomaan.
Maaperä joustaa, pallo natisee,
mutta matka ei tunnu alkavan,
vaikka hypähdän ilmaan.
Ei vaikka puristan silmät kiinni.

Avaan silmät

ja auringonpilkkuparvi pyrähtää lasin läpi,
vaikkei ole vierailupäivä.

Leikin kuollutta seisaaltani,
etteivät ne säikähtäisi.

Auringonpillkuista kirkasotsaisin tokaisee,
ettei se kaipaa mitään draamaa.

Se läpsyttää kultaista tohveliaan betoniin,
jota se kutsuu parketiksi.

Valojen välke saa ajan katoamaan
ja minut rummuttamaan rytmissä seinää
kuin yrittäisin murtautua sen sisään.
Kadonnutta aikaa etsimään.

Joku hakkaa seinän vastapuolta
ja huutaa: saatana tapan sut ellet lopeta.
Harhoja, hoitaja sanoisi. Rummutan kovempaa.
Se joku haluaa vain löytää ajan ennen minua.

Auringonpillkut kiertyvät kahdeksikoksi,
ikuisuuden junaradaksi.
Se alkaa leikkiä itsellään ja menee solmuun.
Kun avaan solmun, junarata lupaa vastapalveluksen.
Jokin sen aluttomuudessa ja loputtomuudessa
muistuttaa matkantekoa.

Yksi ratavalo hypähtää takajaloilleen,
muuttuu keltaisesta vihreäksi kuin liikennevalo.
Toinen kuuluttaa ratapihamurteella:
matka alkaa raiteelta yksi.

Tunnen höyryn sisälläni.

Jos junarata ei tule veturin luo,
veturi lähtee hämärille metsästysmaille.
Uhkaukseni toimii
ja kiskot kiemurtelevat pyörieni alle.

Vihellän,
mutta huomaan ruusun ikkunalaudalla.
Se kurkistelee yhä tömähdyksen perään
ja pidättelen nauruani.
Miten ruusu voi kuvitella näkevänsä äänen,
sehän on siihen aivan liian lyhyt.

Ruusu kääntyy,
ja tokaisee tehneensä asiallisia hommia
ennen kuin sen jalka amputoitiin.
Luulen sen unohtaneen lääkkeet.

Vai lääkkeet, tiuskaisee ruusu
ja sen leuka tipahtaa ikkunalaudalle,
rapsahtaa kuin linnun luu.

Ajattelen lähtöä.

Ruusu sanoo, että sekin haluaisi matkalle
ja vilauttaa konduktöörin virkamerkkiä.
Tunnen itseni salaa luetuksi matkalipuksi,
mutta en uskalla ajatella mitä tunnen.

Virkamerkissä kimaltelee
äkkilähtökohteiden meret.

Puksutamme toissapäivän ohi,
vaikka luulin sen tapahtuneen jo eilen.
Viima matkii puuskaa ja kuulostaa päälleliimatulta
kuin suomea puhuva Pitkätossu.

Takaa avovaunusta pilkistää tammenterhon hattu,
kysyn sitä lainaksi. Tammenterho ei reagoi.
Konduktööri peittää hiljaisuuden höpötyksen viltillä,
ja naamioi kiusallisuuden tunteen yleiseksi tasoksi.

Hypähdän yleiselle tasolle
ja pidän puheen ihmisten yksinäisyydestä,
tammenterho kiroilee silmillään.
Konduktööri läpsäyttää ruoskansa viimaan,
joka ujeltaa kivusta.

Vaunu alkaa kumarrella pientareille,
nykii minutkin mukaansa.
Tammenterho kimpoilee seinillä,
sen hattu on nyrjähtänyt.

Pimeys levittää suunsa ja junarata litistyy horisonttiin.
Ilmassa viipyilee mustien hampaiden tuntu.

Kaadun ja yritän ottaa käsillä vastaan
mutta minulla on vain pyörät.
Siinä kivikossa pyöriessä katselen tähdenlentoa
joka onkin konduktööri.

Muurahaiset taputtavat ympärilläni,
eikä tuli ja savu tunnu niitä haittaavan.
Kun kieltäydyn encoresta,
yksi vaatii pääsylippurahojaan takaisin.

Kun muurahaiset huomaavat
minun muuttuvan ihmiseksi
ne keräävät kaikki antamansa taputukset pois
ja lähtevät pettyneinä.

Yölakanan takana
aurinko saarnaa pilkuilleen:
mitä olen sanonut junarataleikeistä.
Valon lapset hihittelevät tummissa laskoksissa,
pistelevät salaa lakanaan reikiä.
Kunnes ote lipsahtaa ja neula

t
i
p
a
h
t
a
a
.

Luen taivasalla
Kopernikuksen tuoreinta romaania:
Tähdet, joita ajattelen öisin.
Yhtäkkiä aukeamalle rapsahtaa reikä,
ja tunnen piston silmässäni.

Kömmiin keon alta pois.

Keko ei näytä itseltään
vaan kaljamahaiselta kukkulalta.
Kuulen ylhäältä kutsun laelle.

Tammenterho retkottaa laella alasti,
siitä rehottaa imitoinnin taito.
Kun tivaan lupaa matkimiseen, se kääntää selkäänsä:
vaaleanruskeassa sopimuksessa lepää luonnon leima.

Tammenterho pillahdtaa itkuun,

silitän sen haljennutta kuorta.

Näen sen sydämeen.

Pilven varjo nurmikolla pursuaa punaisia vaatteita
kuin revennyt pesulapussi.

Parvi tuoksuja lehahtaa ympärilleni.

Matkalippumusteen käry, pitkän elämän esanssi,
ja amputoinnin haiskahdus,
joka tosin ontuu vain toiseen sieraimeeni.

Kuvailen tammenterholle tuoksut,
koska sillä ei ole sieraimia.

Se vierähtää liikutuksesta
kuin sammaloitunut kivi.

Sen takaa paljastuu lapiovanhus,
jonka keuhkossa rahisee hiekka.
Valo hieroo lapion hartioita,
terävän ilmeen maalipinta halkeilee.

Tammenterho avaa suunsa, aikoo sanoa jotakin.
Sen silmät seisahtuvat ja kieli ottaa vallan,
se puhuu Kaikkien Kielien Kielellä:
kaiva kuoppa, tiedät kyllä mihin.
Tammenterhon akkuvalo vilkuttaa nollaa,
viesti osoitettiin siis minulle.

Tartun vanhuksen ponnettomaan varteen
enkä tiedä onko se mies vai nainen.
Isken alapään ruohikkoon,
ja pidän yläpäästä kiinni.
Syntyvätkö lapiot alapää edellä?

Kuopan pohjalla on syvä olla
ja huudan köyttä nimeltä.
Kun köysikerä ilmestyy yhtäkkiä jalkoihini,
sanon sitä tyhmyriksi.
Se sentään tajuaa kiemurrella ylös ilman musiikkia.

Kiipeän.

Auringonpilkut seisovat sumussa
ja hoilaavat ympärilläni iloista virttä,
koska uhkasin niitä irtisanomisella.
Täytän tehtävääni, kuoppa täyttyy samalla.

Seison Matkakumppanien perhehaudan kummulla,
joka on kuin päälaki pääläen päällä. Taputan sitä.

Tunnen kämmentäni vasten
miten tammenterhon sydän iskee multaa,
aavistelen kosteaa suhdetta.
Kuulen viimeisen rapsahduksen konduktööristä,
sillä sen jälkeen en kuule enää mitään.

Tamppaan kummun eläinhaudanryöstäjien varalta.
Näen mielessäni pesukarhuvainaalta pöllityn naamion
ja sisiliskoraadolta napatun, ties monennen hännän.
Ryöstäjän mielikuvanahkaan leimautuu yhteiskunnan kasvot.

Lepää rauhassa, sanon lapiolle,
joka makaa kummun vieressä
kädet pään takana.

Lapio kääntyy kyljelleen,
ja nojaa fysiikan lakia vasten.
Onhan se vanha ja oppinut lapio.
Käyn sen viereen.

Entä jos joku kerta lennättäisin sinua kuin leijaa? ehdotan lapiolle.
Sen kainaloista kasvaa liito-oravan nahka,
joka pingottaa itse itsensä salmiakin muotoon.

Asetan kädet kulmikkaasti kyljyksilleni ja leikin lentäväni,
mutta lapion mielestä näytän epäuskottavalta.
Se itse leijailee malttamattomuuden tyhjiössä
kun kerran tuulta ei huvita puhaltaa.

Makaamme siskonpedissä hautakumpu välissämme,
ja kumpu murahtelee kuin sillä olisi asiaa.
Kun kysyn mitä asia koskee, lapio nälväisee,
ettei se ole sanonut sanaakaan.

Hautakumpuun piirtyy hiushalkeama.
Kukkula tärisee ja lapio siirtyy vierelleni katsomaan.

Kumpu repeää kuin väliliha, maa parkaisee.
Raosta pulpahtaa punainen pehko,
joka venähtää lintuparvea kohti.
Puuvarsi lihoo ja lihoo, sitten on kuin olisi aina ollut.
Tammen harteilla lepää ruusun pää.

Ruusutammi puhuu
Renesanssin Rakastajien Kielellä:
tervetuloa latvaani.
Kun yritän katsoa lapiota silmiin, on se hävinnyt.

Ruusutammen rungolla kohoaa hissi.
Lapio vilkuttaa hississä, linnunpöntön kohdalla.
Tai jokin parvilintujen asuntola se on,
100 reikää ja terassi.

Tilaan hissin. Matkalla ylös
nappaan notkuvalta oksalta hedelmän,
ja laitan sen vyölaukkuuni.
Muistoksi muistojen sekaan.

Latvassa puhaltaa kromattu tuuletin.
Kun katson välkähteleviä propelleja,
tiedän oppivani lentämisen taidon.

Nyökkään lapiolle ja sekin nyökkää,
päämme kolahtavat yhteen.

Lennän yksityisleijalla kohti pohjoista
ja pohdin ääneen kutsuisinko kumppaniani
lapioksi, leijaksi, salmiakiksi tai liito-oravaksi.
Nimeni on Fapio, se sanoo.

Fapion nenä halkoo ilmaa, tukka hulmuu kuin liekki.
Se kantaa minut niin keveästi,
että alan epäillä olemassaoloani.
Sitten se kaivelee menneitä:
on kuulemma tavoitellut koko elämänsä vain maan etua.

Luokittelen Fapion mielessäni vasemmistoon,
inhimillisyyden nojauspisteeksi.

Tuulen suosionosoitus vaimenee,
ja laskeudumme laiturille, Niemeen.
Lehdet ja neulaset juoksevat syliin,
puisto põlisee päin asuntolan naamaa.
Ne eivät edes huomaa.

Kannan Fapion palomiesotteella.
Huoneeni ikkuna iskee silmää, aurinkolasit heijastavat.
Sen jaloissa nurmikolla, istuu tyhjä penkki.

Mitä minä sanoin, hihkaisen ja osoitan penkkiä.
Fapio kurkistaa ja myöntää, että tyhjyydellä tosiaan on
valtava takapuoli.

Kun saavumme penkille, potkaisen tyhjyyden pakaraa.
Käänän penkin asuntolaan päin ja istahdan siihen.
Fapio seisoo nurmikolla päällään
ja kummastelee vihreää taivasta.

Ilma täyttyy valkoisista pillereistä.
Ne leijailevat maan ydintä kohti, avaan suun.
Kaikki on yhtä ruskaa ja valoa.

Penkki pitää selästäni niin paljon,
ettei se halua irrottaa.

Avaan vyölaukun, muistot singahtelevat vetoketjujen välistä silmiäni eteen,
välähtelevät kuin palloksi laajenevat raketit:

Äiti herättää minut, kertoo ettei veli hengittänyt ja että isä lähti hänen kanssaan ambulanssilla, nouse ja avaan rullaverhon ja näen renkaanjäljet lumessa ja minusta tuntuu kuin olisin matkalla, jonka määränpäättä en tiedä ja kun olen kysymässä äidiltä jotakin mitä en osaa kysyä, huomaan hänen kadonneen päänsä sisään, josta hän laahustaa keittiöön ja itse menen veljen huoneeseen, istahdan sängylle, käyn makuulleni ja sujautan jalkani puoliksi käärityn peiton alle, tunnen lämmön patjassa ja huomaan kuinka silmäni korkeudella tapetti repsottaa ja sen yllä roikkuu pölyharteinen Vaaleanpunainen Pantteri, pikkuisella pöydällä ikkunan alla shakkilaudalla seisoo valkoinen lähetti, sen vieressä lepää musta kuningas, stereoiden virtavalot tietokonepöydän vieressä hohtaa oranssina ja kaiuttimien kolmiulotteinen suhina saa minut nousemaan, painamaan ejectiä, silloin asunnon ovi käy, stereoista liukuu Smell's Like Teen Spirit ja menen eteiseen, jonne äitikin hyökkää keittiöstä, eikä isä sytytä valoa.

Hän joka lepäilee kummallisessa asennossa
ikkunoiden alla, joogaa kuulemma.
Fapio kertoo sen ja kaatuu,
kietaisee ensilumen peitoksi päälleen.

Vyölaukusta pilkottaa ruusutammen hedelmä,
punainen villasukka. Vedän sen jalkaani
ja pakkasen päästää irti.

Minä lennän.
Minä lennän auringonpilkkujen laivueessa
sinne missä en ole koskaan yksin.